

DEKORATŐR, KIRAKATRENDEZŐ

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

DEKORATŐR, KIRAKATRENDEZŐ

Feladatok és tevékenységek

A dekoratőr, kirakatrendező - kis túlzással - városképi jelentőségű munkát végez. Utazásaink során, ha idegen helyen járunk, az épületekben és a kirakatokban gyönyörködünk először. A jól és szépen berendezett kirakatok felhívják magukra a figyelmet, becsalogatják az üzletbe az érdeklődőt. Mondhatjuk, hogy a kirakat az üzlet, bolt „előszobája”, „bemutatója” az üzletet. Sokszor a kirakatban levő árut keressük.

Egy településen bármerre járunk, mindenütt vannak kirakatok s rájuk tekintve, rögtön véleményt is alkotunk róluk. Kinek tetszik egy poros, piszkos üvegű, néhány jellegtelen árut mutató kirakat? Azt gondoljuk, ilyen az üzlet is. Annál inkább tetszik a szemet gyönyörködtető, színeiben, formáiban válogatott árufélekkel stílusosan berendezett kirakat. Az ilyen kirakatok üzleteibe még akkor is bemegyünk, ha nem akarunk vásárolni, de kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit látunk az üzletben, milyen élményben lesz részünk.

Nem csupán az árubőségétől függ a kirakat minősége. Néhány darabból, néhány kellékből is lehet sok ötlettel, odaadó munkával a célnak megfelelő, kiváló kirakatot alkotni. Az esti kirakatoknál nagy szerepe van a megvilágításnak. Szinte újjávarázsolja a látványt.

A dekoratőr, kirakatrendező alkotó, művészi jellegű munkát végez önállóan.

Feladata

Informáljon, lelkesítsen, összefüggéseket sugalljon, alternatívákat ajánljon, és ezáltal a közönséget, mint vevőket, vendégeket megnyerje rendezvények, kiállítások, vásárok kirakatok, vitrinek kialakításához.

Tevékenysége

A megbízóval együttműködve terveket készít. A tervezés rövid időre szól (nem haladhatja meg az egy évet).

A tervezés tartalma:

- ◆ akciók,
- ◆ kirakatok,
- ◆ bemutatók,
- ◆ kapcsolódó személyek,
- ◆ időpontok,
- ◆ költségek,
- ◆ reklámhordozók.

Minden intézkedése során kereskedői szempontok figyelembevételével jár el. Tevékenysége kreatív jellegű. Feltétele az ötletgazdagság, a kezűgyesség és alkotóképesség, az anyagismeret, a színek, a forma, a fény, a mozgás, a divat és a stílus közötti összefüggések ismerete. Ezek birtokában vázlatokat készít a reklámkonceptióhoz, rajzok és modellek formájában. Már itt figyelembe kell venni a versenyszabályokat és a törvényes előírásokat.

Az előkészítő munkálatokat speciális műhelyekben végzi; ugyanakkor felhasználhatja a reklámipar sokoldalú termékeit is, így műhelymunka nélkül valósíthatja meg elképzeléseit. Az egyes árukat és termékeket úgy kell kiállítania, bemutatnia, hogy a néző meggyőződjön előnyeiről és értékéről. Munkája nagyon változatos, függ a vállalat, a cég méretétől és a munka-szervezéstől. A kirakatrendezés, a külső reklám és az üzlettér reklámstílusa viszonylag rövid idő alatt megváltozik. Az új anyagok megjelenése új munkamódszereket tesz szükségessé.

Elvárják tőle, hogy rugalmas legyen, hogy mindig alkalmazkodjon a közösség változó viselkedésmódjához, a felhasználók változó szokásaihoz, figyelembe véve a megbízó elképzeléseit.

A kevés kirakattal rendelkező kiskereskedőknél a munkálatokat maga végzi.

A nagyobb áruházakban reklámrészlegek vannak olyan beosztottakkal, akiknek a feladatuk pontosan meg van határozva. Itt megvan a lehetősége a fokozatos előrehaladásnak. A jó kirakatrendező tudja, hogy mit akar, pontosan el kell képzelnie a kész kirakatot.

A tevékenységek részletezése:

- ◆ A megbízás átvétele.
- ◆ Annak eldöntése, hogy mely árut vagy szolgáltatást kell reklámozni, milyen célcsoportok felé irányul a reklám.
- ◆ Cselekvési terv elkészítése: látvány-reklámterv időrendi sorrendben.
- ◆ Költségszámítások elvégzése.
- ◆ Anyagárak, határidők meghatározása.
- ◆ A kiállítási forma kiválasztása.
- ◆ A törvények és rendeletek betartása (áru védjegye, szerzői jogvédelem, stb.).
- ◆ Nyersvázlat készítése.
- ◆ Felülnézeti, előlnézeti, oldalnézeti méretarányos terv elkészítése a nagyobb építmények számára.
- ◆ Az építési feltételek felderítése (falak méretei, megvilágítási viszonyok, stb.)
- ◆ A tervokmányok kivitelezési méretekre való átültetése.
- ◆ Az egymásra ható látványelemek figyelembevétele, mint pl. fény, szín, alak, szimbolika.
- ◆ A kiállítási anyagok megtekintése, az újra felhasználhatók kijelölése.
- ◆ Dekorációs anyagok és segédanyagok, poszterek, fényképek, nyomtatott fóliák és kellékek beszerzése és készenlétkbe helyezése.
- ◆ Kellékek, építményrészek elkészítése a vázlatok-, a tervek- vagy saját ötletei alapján.
- ◆ Az állványok, építményelemek, polcok, árutartók előkészítése, összeállítása, elhelyezése és berendezése.
- ◆ A kiállítandó áruk kiválasztása.
- ◆ A kirakat kiürítése, a kiállítási felület megtisztítása.
- ◆ A kirakat falainak és padlójának bevonása dekorációs szövettel (vászon, plüss, tüll, szatén, stb.) Ehhez mérni, szabni, varrni, ragasztani, szegezni kell.

- ◆ A padlószőnyeg elhelyezése.
- ◆ A kirakat falainak beragasztása tapétával, poszterekkel, fényképekkel.
- ◆ Láthatárok készítése szövetekből, műanyagokból.
- ◆ Függyöndrapériák felrögzítése.
- ◆ A kirakatbabák kiválasztása, öltöztetése, díszítése és elhelyezése.
- ◆ Az eredeti áruk, kellékek és utánzatok csoportosítása.
- ◆ A kirakatüveg és a reklámfelületek feliratozása.
- ◆ A megvilágítás hatásos beállítása.
- ◆ Az árcédulák feliratozása és a kiállított árura való felerősítése.
- ◆ Grafikai reklámhordozók készítése (grafikus tervezésével).
- ◆ Feliratok festése ecsettel vagy tollal.
- ◆ A feliratok nagyítása és összeállítása vágógéppel.
- ◆ Látványosságok készítése saját ötlet és minta után.
- ◆ Kézműves tevékenységek, kidolgozási technikák alkalmazása:
  - festékkeverés,
  - hígítás,
  - festés, mázolás, festékszórás,
  - papírok, kartonok vágása, ragasztása, enyvezése,
  - tapétázás,
  - fényképek felragasztása,
  - bevonáshoz szükséges anyagok vágása, varrása, ragasztása,
  - felerősítése,
  - fa- és műanyagok megmunkálása: fűrészelés, fúrás, pácolás, gyalulás,
  - reszelés, csapozás, vágás, csiszolás, hajlítás, fényezés,
  - betűk kivágása, retusálása, bélyegzése, lekaparása.
- ◆ Más tevékenységek:
  - impregnálás (anyagokat vízállóvá tenni),
  - lakkozás,
  - forrasztás,
  - nittelés, szegezés,
  - reszelés, rovátkolás, karcolás,

— csavározás, vésés.

Anyagok, eszközök

Kiállítási áruk és segédeszközei:

- ◆ textil- és bőraru: kirakatbabák, alakok, állványok, vasaló, utánszatok, szövetek, dekorációs anyagok, függönyök, kartontekercsek, alakok, tálcák,
- ◆ bőraru: állványok, dekorációs elemek,
- ◆ cipők: cipőállványok, oszlopok,
- ◆ elektromos készülékek,
- ◆ fényképeszeti cikkek, órák,
- ◆ könyvek, íróeszközök, hanglemezek,
- ◆ játékok, sporteszközök, szerszámok, speciális állványok, polcelemek, pódiumok, dekorációs elemek,
- ◆ bútor,
- ◆ falak, térelválasztó, polcok, emelvények,
- ◆ üveg, porcelán, ajándéktárgyak,
- ◆ háztartási cikkek, háztartási gépek,
- ◆ kosarak, polcok, állványok, rendszerek,
- ◆ élelmiszerek,
- ◆ polcok, utánszatok, dekorációs elemek,
- ◆ szolgáltatások (irodák, vendégfogadók, stb.),
- ◆ plakátok, diafilmek, fényképek, emelvények, táblák, tálcák, világító-eszközök.

Szerszámok

Kalapács, fogó, csavarhúzó, csavarkulcs, olló, kés, fűrész, róka farkú-, finom-, lyuk-, lomb-, fémvágó, acél-, üvegvágó, elektromos kézfűró, kézi-, kör-, lécs- és sarokvágó fűrész; gyalu, véső; fűró, fűrókészülék; reszelő; lyukasztó; dörzspapír; elektromos forrasztó; spatulya; ecset, mázoló kefe; mázoló henger; festékszóró készülék, festékszóró pisztoly; üllő; satu; szorító létra, fűrészbak, kárpitos asztal, vödör, gipszes edény; doboz; szerszámoszláda; seprű; gombostűpárna; ragasztócsík; sablon, szita, gumikaparó; diavetítő.

Alapanyagok

Papírféleségek, tapéták, festékek (vízfesték, tempera, olaj, lakk, enyv, nitro, kötő és szóró, speciális, pecsétfesték, pác, tinta), ragasztóanyagok (csiriz, enyv, speciális ragasztó, gyanta), fabevonó- és takaróanyagok (szövet, molton, selyem, kóc, szatén, nemez, filc), műanyag fólia, üvegyapot, üveg, műanyagok, segédanyagok, üzemanyagok, gombostű, huzal, szegek, kapsok, csavarok, csapok és ékek, betűk, damil, filctoll, színes ceruza, festék.

Mérő- és irányító műszerek

Méteres lécz, derékszög, vízszintmérő, függőőn, vasvonalzó, mérőpohár, hőmérő, óra.

Munkaokmányok

Tervek, vázlatok, modellek, kirakatkönyv, (berendezett kirakat dokumen-tálása: méret, kódszám, ár) határidő naptár, reklámszalagok, divatlapok, újságok, mobiltelefon.

Munkahely:

- ◆ üzletek, bevásárlóközpontok, szakvásárok,
- ◆ kiskereskedelmi üzletek, butikok,
- ◆ vásárcsarnokok, kiállítótermek,
- ◆ műhelyek.

Kapcsolatok:

- ◆ más dekoratőrökkel,
- ◆ felettessel, részlegvezetővel, reklámfőnökkel, eladási főnökkel,
- ◆ villanyszerelőkkel, asztalosokkal, festőkkel és más kézműiparosokkal,
- ◆ betanított munkásokkal, esetleg tanulókkal,
- ◆ megbízóval,
- ◆ szállítókkal, gyártókkal,
- ◆ eladókkal,

- ◆ kiállítási és vásári személyzettel,
- ◆ grafikusokkal, nyomdászokkal, fényképészekkel,
- ◆ más részlegek alkalmazottaival.

Követelmények

Nagyon fontos a kreativitás, az ötletgazdagság, a rugalmasság, a térbeli képzelet, a forma- és színérzék, a rögtönzőképesség, a kezűgyesség, a rajzkészség.

Mindig nyitottnak kell lenni az új anyagok, a munkamódszerek, a változó közösség, a változó szokások irányába.

Tudnia kell szűkös reklám-költségvetésből is a lehető legjobbat létrehozni.

Ismernie kell a figyelem felkeltésének, a szimbólumok értékének és a hangulatkeltésnek pszichológiai alapjait.

Lényeges ismeretek, képességek, tapasztalatok: színismeret, festés, írásmódok, rajz (szabad és perspektivikus), plakátkészítés, stílustan, reklámtan, látványreklámozás, költségszámítás, áruismeret, szitanyomás, szerszám- és gépkarbantartás.

A munka döntő többségében könnyű fizikai munka.

Zárt termekben, gyakran zsúfolt, szűk térben, főleg állva dolgozik, esetenként létrán is, vagy toporogva, kis járással; hajolással, térdeléssel, guggolással. A hideg, a léghuzat, a por-, szaglás terhelés (lakkok, festékek, stb.), a hőmérsékletingadozások gyakori jelenségek.

Ebben a szakmában elsősorban jó rajztudásra, művészettörténeti, kereskedelmi és reklámismeretekre van szükség.

Gyakran kell a kíváncsiskodó emberek szeme láttára dolgozni.

Pszichikai követelmények:

- ◆ műszaki érzék,
- ◆ körültekintő-készség,
- ◆ szervezőkészség.

Munkavégzést akadályozó korlátok

Kizáró ok, ha a munkavállaló:

- ◆ jó látást igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ tartós kényszer-testhelyezettel (görnyedés, térdelés, guggolás, előrehaj-lott vagy egyéb) járó munkát nem végezhet,
- ◆ karok, kezek, ujjak használatát igénylő munkát nem végezhet,
- ◆ könnyű fizikai munkát nem végezhet.

Korlátozó tényező, ha a munkavállaló:

- ◆ ép színlátást igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ teljes látóteret és/vagy térlátást igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ jó egyensúly-érzést igénylő munka végzésére nem alkalmas,
- ◆ tartós állómunkát nem végezhet,
- ◆ fokozott figyelmet igénylő munkát nem végezhet,
- ◆ együttműködést kívánó munkát nem végezhet,
- ◆ váltakozó munkahelyeken és gyakori utazást igénylő munkahelyeken munkát nem végezhet.

Csak bizonyos munkakörökben kizáró ok, ha a munkavállaló:

- ◆ változó hőmérsékletű munkahelyen munkát nem végezhet,
- ◆ vegyi anyagokkal munkát nem végezhet.

Érdeklődés

Senki nem tud elégedett lenni a munkájával, ha az nem találkozik valamilyen mértékben az érdeklődési körével. A szakemberek szerint ehhez a foglalkozáshoz az alábbi 17 érdeklődési irányból a legfontosabbak a következő ábrán bejelöltek.

Szabadban végzett munka	Nővérvényekkel, állatokkal foglalkozni	Emberek között dolgozni	Testi erő kell hozzá	Formákkal, vonalakkal végzett munka	Kézi erővel, szerzőmunkával végzett munka	Technikai feladatokat ellátni	Irodában dolgozni	Embereken segíteni	Élhető, vásárolható	Tízai környezetben dolgozni	Gépeket összeszerelni és javítani	Automata gépekkel dolgozni	Fémekkel dolgozni	Elektronos készülékekkel dolgozni	Építőiparban dolgozni	Laboratóriumban dolgozni
		X		X												

Szakképzés

Elméleti követelmények

A tanulók ismerjék meg: a kirakatrendezői szakma és a kereskedelem kapcsolatát, a reklámtevékenység alapjait, szerepét és területeit, kölcsönösen a bolti reklám eszközeit.

Rendelkezzenek korszerű vizuális esztétikai műveltséggel, ismerjék a korok stílusait, stíloselemzéseit és a mai művészeti törekvéseket, felhasználhatóságukat a kereskedelmi reklámban, a kirakatban és a dekorációban.

Tudjanak a rajzban, maketten készített kirakattervek, ill. kiállítástervek szerint, vagy önállóan helyben készített terv alapján kirakatokat, kiállítási vitrineket és dobogókat kialakítani, árukat korszerűen rendezni, ízléses és olvasható árcédulákat készíteni és kihelyezni.

Képesek legyenek a vállalatvezetés, vagy a vezetőrendező utasításainak megfelelően korszerű kirakatokat, árubemutatókat, kisebb kiállításokat tervezni és a kivitelezést irányítani.

Tudjanak a kirakatokban és a bolt belső részeiben elhelyezésre kerülő installációk grafikai részeihez egyszerű táblákat és szöveges táblákat tervezni és készíteni.

Tantárgyak:

- ◆ testnevelés,
- ◆ osztályfőnöki óra,
- ◆ közismereti tantárgyak,
- ◆ közgazdasági és reklámismeret,
- ◆ művészettörténet,
- ◆ ábrázoló geometria,
- ◆ rajz,
- ◆ grafika,
- ◆ betűírás-tipográfia,
- ◆ tervezés,
- ◆ árurendezés,
- ◆ technológiai ismeret,
- ◆ szakmai vállalati gyakorlat.

A szakképzés

A dekoratőr, kirakatrendező képzés szakmunkásképző iskolában, ill. felnőttképzésben történik. Szükséges iskolai végzettség: érettségi.

A képzési idő: 2 év, felnőttképzésben legfeljebb 3600 óra.

Az elméleti és gyakorlati képzés aránya: 60% elmélet, 40% gyakorlat.

A pályaalakmassági követelményeknek meg kell felelni.

OKJ azonosító száma: 54 211 04

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

A kirakatrendező-dekoratőr foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal

Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.

A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.